

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ
ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2010-2011**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2010

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Γενική Εποπτεία:

Αντρέας Χαραλάμπους
Διευθυντής

Εποπτεία:

Δρ Έλενα Χατζηκακού
Προϊσταμένη Τομέα Επιμόρφωσης

Σχεδιασμός - Ηλεκτρονική σελίδωση:

Θεόδωρος Κακουλλής

Επιμέλεια Έκδοσης:

Ελένη Ζάουρα, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
Κυριάκος Κυριάκου, Γραφείο Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων
Δρ Μαριλένα Παντζιζαρά, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
Βασιλική Σελιώτη, Γραφείο Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ
ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2010-2011**

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	7
--	---

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	10
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	13
ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	13

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ	15
ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	16
Α΄ Φάση	17

1. Ενημερωτικά σεμινάρια Στελεχών Διεύθυνσης Μέσης Γενικής και Δημοτικής Εκπαίδευσης
2. Ενημερωτικά σεμινάρια Υποστηρικτών
3. Ενημερωτικά σεμινάρια Διευθυντών Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης

Β΄ Φάση	19
1. Επιμόρφωση Επιθεωρητών και Υποστηρικτών	
2. Καθήκοντα Υποστηρικτών	

Γ΄ Φάση	21
Επιμόρφωση Μάχιμων Εκπαιδευτικών	

Δ΄ Φάση	22
----------------	----

ΜΕΡΟΣ Γ΄

	25
--	----

ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ, ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ, ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ
ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΣΕ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΑ

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα, καρπός διετούς εργασίας τόσο της Ε.Δ.Α.Π. όσο και των Επιστημονικών Επιτροπών που εκπόνησαν τα Προγράμματα Σπουδών ανά γνωστικό αντικείμενο, είναι πια πραγματικότητα.

Η φετινή σχολική χρονιά (2010-2011) είναι χρονιά κατά την οποία θα γίνει μικρής κλίμακας, ελεγχόμενη εφαρμογή συγκεκριμένων θεματικών περιοχών των νέων Α.Π., ενώ την επόμενη σχολική χρονιά (2011-2012) θα αρχίσει η εφαρμογή τους στα Δημοτικά και στα Γυμνάσια.

Επειδή μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν μπορεί παρά να έχει ως κεντρικό άξονα το σχολείο και φορείς της πρώτα απ' όλους τους εκπαιδευτικούς, είναι ιδιαίτερα σημαντικό οι εκπαιδευτικοί αυτοί να επιμορφωθούν σχετικά με τα νέα Α.Π. τα οποία θα κληθούν σύντομα να εφαρμόσουν, ώστε να κατανοήσουν τις αρχές και τους στόχους τους και να μπηθούν στο περιεχόμενο, στη μεθοδολογία και στους τρόπους αξιολόγησης που προτείνουν.

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου σε συνεργασία με το Γραφείο Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων και τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Υ.Π.Π. σχεδίασε και υλοποιεί σχετικό πρόγραμμα επιμόρφωσης τόσο για τα στελέχη του Υπουργείου όσο και για τους Υποστηρικτές και για τους μάχιμους εκπαιδευτικούς και των δύο βαθμίδων με τη συμμετοχή, ως επιμορφωτών, πανεπιστημιακών που υπήρξαν επιστημονικοί υπεύθυνοι των Επιτροπών, Επιθεωρητών και άλλων.

Τα σεμινάρια που περιλαμβάνονται και περιγράφονται στο παρόν εγχειρίδιο, αφορούν όλα σχεδόν τα γνωστικά αντικείμενα και καλύπτουν ποικίλες διαστάσεις των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων και των Προγραμμάτων Σπουδών των γνωστικών αντικειμένων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνουν σε καλές πρακτικές που προάγουν τη διαφοροποίηση και τις συνεργατικές και βιωματικές μορφές μάθησης, οι οποίες προλαμβάνουν με την εφαρμογή τους φαινόμενα σχολικής αποτυχίας και κατοχυρώνουν με τα μαθησιακά τους αποτελέσματα το Δημοκρατικό και Ανθρώπινο σχολείο.

Επιμόρφωση έχει προβλεφθεί και για τη μικρής κλίμακας, περιορισμένη εφαρμογή συγκεκριμένων θεματικών περιοχών των νέων Α.Π. που θα πραγματοποιηθεί την Άνοιξη του 2011, στόχος της οποίας είναι η εξοικείωση των σχολείων με τη λογική και τη φιλοσοφία των νέων Α.Π. χωρίς καμιά αναταραχή στις σχολικές μονάδες και της οποίας η μορφή και το περιεχόμενο επίσης περιγράφονται στο ανά χείρας εγχειρίδιο.

Ολυμπία Στυλιανού

Γενική Διευθύντρια Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

Α'
ΜΕΡΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α´

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διαδικασία συγγραφής των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων από την Προδημοτική μέχρι και την Α' Λυκείου ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 2010 με την παράδοση, εκ μέρους της Επιτροπής Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων (Ε.Δ.Α.Π.), των Προγραμμάτων Σπουδών κάθε γνωστικού αντικείμενου στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού.

Στο μεγαλεπήβολο αυτό έργο της διαμόρφωσης των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, συμμετείχαν περισσότεροι από 50 Πανεπιστημιακοί και 400 Μάχιμοι Εκπαιδευτικοί. Η διαδικασία συγγραφής τους ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2008 με τη σύσταση της Ε.Δ.Α.Π. που καθόρισε το πλαίσιο αρχών, συνεχίστηκε με την εργασία των ειδικών επιτροπών ανά γνωστικό αντικείμενο και ολοκληρώθηκε το 2010 με την παράδοση των νέων Προγραμμάτων Σπουδών.

Τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα, προϊόν ευρείας κοινωνικής και πολιτικής συναίνεσης, αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της προωθούμενης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης στην Κύπρο που έχει ως στόχο τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού μας συστήματος και τη διαμόρφωση του δημοκρατικού και ανθρώπινου σχολείου. Σύμφωνα με το πλαίσιο αρχών:

Δημοκρατικό σχολείο σημαίνει κοινό σχολικό περιβάλλον για όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε ιδιαιτερότητα μπορεί να έχουν, για να προετοιμαστούν για το κοινό τους μέλλον. Κανένα παιδί δεν αποκλείεται από την απόκτηση όλων των εφοδίων που χαρακτηρίζουν ένα μορφωμένο άνθρωπο, γι' αυτό οργανώνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχει σε όλα τα παιδιά τη δυνατότητα επίτευξης όλων των στόχων της εκπαίδευσης, χωρίς οποιεσδήποτε εκπτώσεις στην ποσότητα και στην ποιότητα των μορφωτικών αγαθών.

Ανθρώπινο σχολείο χαρακτηρίζεται το σχολείο στο οποίο κανένα παιδί δεν αποκλείεται, δεν περιθωριοποιείται, δεν στιγματίζεται, δεν περιφρονείται και δεν δυστυχεί εξαιτίας κάποιας ιδιαιτερότητας. Ένα σχολείο στο οποίο οι μαθητές και οι μαθήτριες έχουν το δικαίωμα και τη δυνατότητα να βιώνουν την παιδική και τη νεανική ηλικία ως τις πιο δημιουργικές και ευτυχημένες περιόδους της ανθρώπινης ζωής και όχι αποκλειστικά ως περιόδους ιδιαίτερα κοπιαστικής προετοιμασίας για την ενήλικη ζωή.

Το δημοκρατικό και ανθρώπινο σχολείο έχει αφετηρία θεμελιώδεις παιδαγωγικές αρχές για την υλοποίηση των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, που αναφέρονται στη μαθητοκεντρική διδασκαλία, στο σεβασμό των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της παιδικής ηλικίας και της νεότητας, στο σχολείο χωρίς άγχος και στο σχολείο για παιδιά και νέους.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Στα νέα Αναλυτικά Προγράμματα ορίζονται η αποστολή και οι σκοποί της εκπαίδευσης, οι θεμελιώδεις παιδαγωγικές αρχές, οι αρχές οργάνωσης και εφαρμογής των προγραμμάτων σπουδών, οι ειδικοί στόχοι, το περιεχόμενο, τα προγράμματα σπουδών για κάθε τάξη και γνωστικό αντικείμενο, οι μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης, οι δείκτες επιτυχίας και οι τρόποι αξιολόγησης, το μαθησιακό περιβάλλον, οι σχέσεις σχολείου και οικογένειας και οι συμπληρωματικές δραστηριότητες που απαιτούνται για την επιτυχία της αποστολής που έχει το σχολείο.

Αποστολή του νέου Αναλυτικού Προγράμματος είναι να συμβάλει στη διαμόρφωση ανθρώπων που έχουν τα εξής γνωρίσματα:

- **Κατέχουν ένα επαρκές και συνεκτικό σώμα γνώσεων από όλες τις επιστήμες**

Βασικός στόχος των νέων προγραμμάτων είναι να αποτελέσει παρελθόν ο αγώνας δρόμου για κάλυψη της ύλης. Ως εκ τούτου, στα νέα Αναλυτικά Προγράμματα η διδασκτέα ύλη περιορίζεται σε ένα επαρκές και συνεκτικό σώμα γνώσεων από όλες τις επιστήμες για να είναι σε θέση οι μαθητές:

- Να κατανοούν και να ερμηνεύουν τα φαινόμενα του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντός τους και να τα μεταβάλλουν προς όφελος της κοινωνίας.
- Να επικοινωνούν ισότιμα και δημιουργικά με τους συνανθρώπους τους και να διαμορφώνουν τη ζωή τους με τη βοήθεια των επιστημονικών και πολιτιστικών επιτευγμάτων της ανθρωπότητας.
- Να συνεχίζουν τις σπουδές τους και να συμβάλουν στην ανάπτυξη της ανθρώπινης γνώσης.
- Να ασκούν με γνώση οποιοδήποτε επάγγελμα επιλέξουν και να μπορούν να συμβαδίζουν με την εξέλιξή του.

- **Αναπτύσσουν στάσεις και συμπεριφορές που διακρίνουν το δημοκρατικό πολίτη έτσι ώστε**

- Να χαρακτηρίζονται από δημοκρατικότητα, αγωνιστικότητα, παρηγοσία και κοινωνική υπευθυνότητα και να εμφορούνται από τις αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης.
- Να διαμορφώνουν και βιώνουν συνθήκες ισότητας ανάμεσα στα δύο φύλα και να διαχειρίζονται με γνώση και ευαισθησία τα φαινόμενα ετερότητας των σημερινών πολυπολιτισμικών κοινωνιών.

- Να σέβονται και να προστατεύουν το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον και να προωθούν την αειφόρο ανάπτυξη.
- Να θεμελιώνουν την προσωπική, ψυχική και σωματική ευεξία στην αυτογνωσία, στη φυσική άσκηση, στην έλλογη διατροφή και διαβίωση, στη συνειδητή διαμόρφωση του ελεύθερου χρόνου ως περίοδο δημιουργικής δραστηριότητας και ευχάριστης κοινωνικής συναναστροφής, στην ικανότητα διεκδίκησης κατάλληλων συνθηκών υγείας και αντιμετώπισης των πολυποίκιλων μηχανισμών επηρεασμού και χειραγώγησης.

• **Διαθέτουν στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο τις κομβικές ιδιότητες, ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται στην κοινωνία του 21ου αιώνα, οι οποίες περιλαμβάνουν**

- Την δημιουργικότητα.
- Την κριτική σκέψη και αναστοχαστική διαχείριση της γνώσης.
- Την θεωρητική σκέψη και ικανότητα μετατροπής της θεωρίας σε πράξη.
- Τις ικανότητες και δεξιότητες ανάλυσης και σχεδιασμού.
- Την προθυμία και ικανότητα για συλλογική εργασία και ανταλλαγή πληροφοριών.
- Την ικανότητα λύσης προβλημάτων και, παράλληλα, την ετοιμότητα αναζήτησης εναλλακτικών λύσεων και ικανότητα ανάπτυξης εναλλακτικών θεωριών.
- Την άριστη, δόκιμη και συνετή χρήση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας.
- Την ενσυναίσθηση και τις δεξιότητες διαπροσωπικής επικοινωνίας.

Τα παραπάνω γνωρίσματα αποτέλεσαν και τους βασικούς άξονες όλων των Προγραμμάτων Σπουδών που εκπονήθηκαν.

Η οργάνωση, ανάπτυξη και εφαρμογή των Αναλυτικών Προγραμμάτων στηρίζεται στις ακόλουθες αρχές:

1) Ενιαίο και συνεκτικό Αναλυτικό Πρόγραμμα από την προδημοτική εκπαίδευση έως (και) το Λύκειο

Οι διαδικασίες μάθησης και ανάπτυξης των μαθητών και των μαθητριών αντιμετωπίζονται **ενιαία για το σύνολο της εκπαίδευσης** και οργανώνονται με τρόπο που οι **βασικές πυρηνικές γνώσεις, στάσεις, δεξιότητες επαναφέρονται και ανατροφοδοτούνται**, όχι μόνο από επίπεδο σε επίπεδο εκπαίδευσης αλλά και από τάξη σε

τάξη, όπου μαθητές και μαθήτριες διαφορετικών επιπέδων ετοιμότητας συνεργάζονται και μαθαίνουν.

2) Συνοπτικό πρόγραμμα σπουδών

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα *δεν είναι βαρυφορτωμένο με ύλη* που περιορίζει τον παιδαγωγικό ρόλο του Εκπαιδευτικού. Υποστηρίζει την «τάξη – εργαστήριο ζωής» και επιτρέπει στον Εκπαιδευτικό να αναλάβει τις πρωτοβουλίες και τις παιδαγωγικές παρεμβάσεις που χρειάζονται για ποιοτική και αποτελεσματική διδασκαλία.

Διασφαλίζει *ισορροπία* στα είδη μάθησης που καλλιεργεί. Δεν είναι ετεροβαρές, (να στοχεύει δηλαδή μόνο στην γνώση-πληροφορία) για να μπορεί να επιτυγχάνει την ολόπλευρη ανάπτυξη του μαθητή.

Χαρακτηρίζεται *από Συνοχή*, δηλαδή όλα τα δομικά του χαρακτηριστικά (στόχοι, μεθοδολογία, περιεχόμενο και αξιολόγηση) συμβάλλουν στην επίτευξη του γενικού σκοπού, καθώς και από *Συνέπεια*, ούτως ώστε οι σκοποί να προκύπτουν από τη φιλοσοφία, η μεθοδολογία να στηρίζει την επίτευξη των στόχων και διαδικασιών, η αξιολόγηση την επίτευξη των στόχων.

Τέλος, το Αναλυτικό Πρόγραμμα είναι *Αποτελεσματικό*, με την έννοια ότι αυτά που περιέχει ως προσδοκώμενα αποτελέσματα (σκοποί, στόχοι και διαδικασίες) μπορούν να μετρηθούν/ τεκμηριωθούν ως αποτελέσματα της διδασκαλίας-μάθησης, χωρίς βέβαια να αγνοεί ότι το κλειδί για την αποτελεσματικότητα παραμένει πάντοτε ο Εκπαιδευτικός.

3) Παιδαγωγική διαφοροποίηση

Διδασκαλία προσαρμοσμένη στο επίπεδο ετοιμότητας κάθε παιδιού

Ακόμη και οι μαθητές και μαθήτριες που έχουν την ίδια ηλικία διαφέρουν στην ετοιμότητά τους για μάθηση. Σε μια διαφοροποιημένη τάξη μαθαίνουν τόσο οι μαθητές όσο και οι Εκπαιδευτικοί και η όλη διαδικασία γίνεται μια διαδικασία Έρευνας Δράσης, που εμπλέκει την τάξη, το σχολείο και το οικογενειακό- κοινωνικό περιβάλλον του μαθητή.

4) Συνεργατικές και βιωματικές μορφές μάθησης

Οι αρχές του ενιαίου και συνεκτικού Αναλυτικού Προγράμματος και της διαφοροποίησης της διδασκαλίας συνεπάγονται τη χρήση συνεργατικών και βιωματικών μορφών μάθησης, καθώς μόνο στο πλαίσιο τους είναι δυνατή η εξατομικευμένη διδασκαλία, που δεν απομονώνει τα παιδιά που την έχουν ανάγκη και, παράλληλα, δεν στερεί δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης από τα υπόλοιπα παιδιά.

Επιπλέον αυτές οι μορφές μάθησης είναι οι απαραίτητες για την καλλιέργεια των ιδιοτήτων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που απαιτούνται στον 21ο αιώνα.

5) Διδασκαλία αποκλειστικά στο σχολείο

- Κατ' οίκον εργασία δεν σημαίνει κατ' οίκον διδασκαλία

Η διδασκαλία αποκλειστικά στο σχολείο δίνει τη δυνατότητα να απαλλαγεί η οικογένεια από το άγχος της «κατ' οίκον συνδιδασκαλίας» που χαρακτηρίζει σε μεγάλο βαθμό σήμερα τη ζωή των οικογενειών που έχουν παιδιά στο σχολείο και αποτελεί τον σημαντικότερο μηχανισμό αποτυχίας των παιδιών, που δεν έχουν τη δυνατότητα να βοηθηθούν από μέλη του οικογενειακού τους περιβάλλοντος.

6) Μάθηση με το νου, το χέρι και όλες τις αισθήσεις

Μετακίνηση από το παραδοσιακό σχολείο που επικεντρωνόταν στην αποθήκευση πληροφοριών στη μνήμη των παιδιών προς ένα σχολείο που καλλιεργεί ένα φάσμα στάσεων, συμπεριφορών, ικανοτήτων και δεξιοτήτων.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Για την εισαγωγή των νέων αναλυτικών προγραμμάτων στα δημόσια σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει συσταθεί μια διατμηματική επιτροπή (Επιτροπή Προώθησης Αναλυτικών Προγραμμάτων) μέλη της οποίας είναι:

Ολυμπία Στυλιανού - Γ.Δ. (Πρόεδρος), Κυπριανός Λούης - Ε.Μ.Ε., π. Δημήτριος Μαπούρας - Ε.Μ.Ε., Νίκος Αντήλιος - Ε.Τ.Ε., Χρύσω Χριστοφόρου - Ε.Δ.Ε., Μάριος Στυλιανίδης - Ε.Δ.Ε., Έλενα Χατζηκακού - Προϊσταμένη Τομέα Επιμόρφωσης Π.Ι.Κ..

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Εντός της σχολικής χρονιάς 2010 – 2011, τόσο οι σχολικές μονάδες όσο και οι μάχιμοι Εκπαιδευτικοί θα έχουν στη διάθεσή τους τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα, τα οποία θα ξεκινήσουν να εφαρμόζονται σταδιακά από τη σχολική χρονιά 2011 – 2012.

Στόχος της Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών Δημοτικών σχολείων και Γυμνασίων για τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα όπως καθορίζεται και στον υπό έμφαση στόχο για τη σχολική χρονιά 2010 – 2011 από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, είναι η «Γνωριμία και εξοικείωση με τις βασικές αρχές, τους στόχους και το περιεχόμενο των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων».

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του πιο πάνω στόχου, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει προγραμματίσει μια σειρά από δράσεις οι οποίες αφορούν στην ενημέρωση και επιμόρφωση των Στελεχών του, των Υποστηρικτών και των μάχιμων Εκπαιδευτικών, καθώς επίσης και στη διοργάνωση σεμιναρίων, συνεδρίων και ενημερωτικών ημερίδων. Αναλυτικά, το Πρόγραμμα Επιμόρφωσης για τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα αναπτύσσεται στο Μέρος Β΄.

B'

ΜΕΡΟΣ

ΜΕΡΟΣ Β´

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Την τελική μορφή τους, τα Προγράμματα Σπουδών, αναμένεται να λάβουν στο τέλος της σχολικής χρονιάς 2010-2011, ενώ η διαδικασία εισαγωγής των νέων Α.Π. στα σχολεία Δημοτικής και Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης θα ξεκινήσει τη σχολική χρονιά 2011-2012.

Τόσο η μικρής κλίμακας ελεγχόμενη εφαρμογή όσο και η εισαγωγή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων σε όλα τα σχολεία προϋποθέτει:

- (α) την επιμόρφωση, σε πρώτο στάδιο, Στελεχών και Εκπαιδευτικών Δημοτικών Σχολείων και Γυμνασίων, που θα κληθούν να εφαρμόσουν τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα στις τάξεις τους τη σχολική χρονιά 2011-2012 και
- (β) τη δημιουργία τράπεζας εκπαιδευτικού υλικού για κάθε γνωστικό αντικείμενο.

Προκειμένου να υποστηριχθεί το παραπάνω εγχείρημα έχουν συγκροτηθεί ομάδες Εκπαιδευτικών (Υποστηρικτές) οι οποίοι είναι ήδη αποσπασμένοι σε διάφορες υπηρεσίες ή τμήματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Γραφείο Αναλυτικών Προγραμμάτων, Ειδικό Σύμβουλο Μαθημάτων, Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης, Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης, κ.λπ.).

Για τη δημιουργία της τράπεζας εκπαιδευτικού υλικού, οι Υποστηρικτές, σε συνεργασία με τους Επιμορφωτές που έχουν αναλάβει την επιμόρφωση κατά τη σχολική χρονιά 2010-2011, και όπου κριθεί αναγκαίο με Πανεπιστημιακούς που συμμετείχαν στις επιτροπές συγγραφής των Προγραμμάτων Σπουδών και με τους Επιθεωρητές, αξιολογούν το υφιστάμενο εκπαιδευτικό υλικό κάθε γνωστικού αντικειμένου ως προς τη συμβατότητά του με τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα. Το υφιστάμενο εκπαιδευτικό υλικό δεν απαξιώνεται αλλά αξιοποιείται το μέρος του που παραμένει συμβατό με τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα και ενισχύεται με επιπλέον υλικό που αναμένεται να παραχθεί στο πλαίσιο της επιμόρφωσης και της διαδικασίας εισαγωγής των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων.

Για την ετοιμασία της τράπεζας του εκπαιδευτικού υλικού, το οποίο θα αναρτηθεί σε ιστοχώρο που θα σχεδιαστεί ειδικά για την περίπτωση, λαμβάνεται υπόψη το νέο ωρολόγιο πρόγραμμα, ο πραγματικός διδακτικός χρόνος και οι θεματικές ενότητες ή περιοχές που ορίζει το Πρόγραμμα Σπουδών κάθε μαθήματος. Το συντονισμό του έργου αυτού έχει αναλάβει το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το Γραφείο Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων και την παραγωγή (σελίδωση, εκτύπωση, πολλαπλασιασμός) η Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων.

Την επιμόρφωση των Στελεχών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των Εκπαιδευτικών έχει αναλάβει το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο σε συνεργασία με το Γραφείο Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων. Στην επιμόρφωση, η οποία έχει συγκεκριμένο περιεχόμενο, συμμετέχουν ως Επιμορφωτές, Πανεπιστημιακοί που συμμετείχαν στις επιτροπές διαμόρφωσης των Προγραμμάτων Σπουδών και Λειτουργοί του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Η επιμόρφωση διεξάγεται σε εργάσιμο χρόνο, σε τέσσερις φάσεις. Η δομή, οι συμμετέχοντες και το χρονοδιάγραμμα του προγράμματος αναπτύσσονται στη συνέχεια.

ΦΑΣΕΙΣ	ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
A ΄ΦΑΣΗ Ενημέρωση Στελεχών Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, Υποστηρικτών και Διευθυντών Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης	Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 2010
B ΄ΦΑΣΗ Επιμόρφωση Επιθεωρητών και Υποστηρικτών Μέσης Επιμόρφωση Επιθεωρητών και Υποστηρικτών Δημοτικής	Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 2010 Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 2010

<p>Γ΄ ΦΑΣΗ Μέση Εκπαίδευση Επιμόρφωση μάχιμων Εκπαιδευτικών Γυμνασίων (Ένας Εκπαιδευτικός από κάθε σχολείο για κάθε ένα από τα 17 γνωστικά αντικείμενα.)</p> <p>Δημοτική Εκπαίδευση Επιμόρφωση μάχιμων Εκπαιδευτικών Δημοτικών Σχολείων (Ένας Εκπαιδευτικός από κάθε σχολείο για 6 γνωστικά αντικείμενα)</p>	<p>Οκτώβριος 2010 - Φεβρουάριος 2011</p> <p>Νοέμβριος 2010 - Φεβρουάριος 2011</p>
<p>Δ΄ ΦΑΣΗ Ενημέρωση σε επαρχιακό επίπεδο και σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα όλων των μάχιμων Εκπαιδευτικών Δημοτικών και Γυμνασίων για τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα</p>	<p>Καθόλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2010-2011</p>

Α΄ ΦΑΣΗ

Η Α΄ Φάση του Προγράμματος περιλαμβάνει την ενημέρωση των Στελεχών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, των Υποστηρικτών και των Διευθυντών Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Το περιεχόμενο των συναντήσεων για κάθε ομάδα πληθυσμού αναπτύσσεται στη συνέχεια.

1. Ενημερωτικά σεμινάρια Στελεχών Διεύθυνσης Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, Δημοτικής Εκπαίδευσης και Παιδαγωγικού Ινστιτούτου:

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ένα ενημερωτικό σεμινάριο για τα στελέχη της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης (Διευθυντή, Γενικού Επιθεωρητή, Π.Λ.Ε. και Επιθεωρητών). Επίσης περιλαμβάνει ένα ενημερωτικό σεμινάριο για τα στελέχη της Διεύθυνσης Μέσης Εκπαίδευσης (Διευθύντριας, Γενικού Επιθεωρητή, Π.Λ.Ε. και Επιθεωρητών). Η υλοποίηση των σεμιναρίων πραγματοποιείται το Σεπτέμβριο, 2010. Τα στελέχη της Εκπαίδευσης ενημερώνονται:

(α) για τα χαρακτηριστικά των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, τον τρόπο διαχείρι-

σής τους (φιλοσοφία, σκοπός, περιεχόμενο, μεθοδολογία, αξιολόγηση) και τον τρόπο εισαγωγής τους,

- (β) για τη νέα δομή και τα νέα ωρολόγια προγράμματα Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (φιλοσοφία, σκοποί και στόχοι) και
- (γ) για τις διαδικασίες (σε πρακτικό επίπεδο) που θα ακολουθηθούν για την υλοποίηση της επιμόρφωσης και του μπολιάσματος, το περιεχόμενό τους και το ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίσουν οι ίδιοι κατά την υλοποίησή τους.

2. Ενημερωτικά σεμινάρια Υποστηρικτών

Στα ενημερωτικά σεμινάρια των Υποστηρικτών της Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, όλοι οι συμμετέχοντες ενημερώνονται:

- (α) για τα χαρακτηριστικά των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, τον τρόπο διαχείρισής τους (φιλοσοφία, σκοπός, περιεχόμενο, μεθοδολογία, αξιολόγηση), τον τρόπο με τον οποίο η εφαρμογή τους επηρεάζει τη λειτουργία των σχολικών μονάδων και τον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθεί η σταδιακή εισαγωγή τους στις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης,
- (β) για τη νέα δομή και τα νέα ωρολόγια προγράμματα Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (φιλοσοφία, σκοποί και στόχοι) και
- (γ) για τις διαδικασίες υλοποίησης του προγράμματος της επιμόρφωσης, το περιεχόμενο και το ρόλο που θα διαδραματίσουν.

Με το τέλος των σεμιναρίων οι Υποστηρικτές, σε συνεργασία με το Γραφείο Διαμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, αρχίζουν τη διαδικασία αξιολόγησης και ενίσχυσης του υπάρχοντος εκπαιδευτικού υλικού του γνωστικού τους αντικειμένου με βάση τις θεματικές περιοχές που ορίζει το νέο Πρόγραμμα Σπουδών.

3. Ενημερωτικά σεμινάρια Διευθυντών Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης

Τα σεμινάρια των Διευθυντών των Δημοτικών Σχολείων διεξάγονται τον Οκτώβριο 2010, στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων Επαρχιακών Σεμιναρίων της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης προς τους Διευθυντές των Δημοτικών. Τα σεμινάρια των Διευθυντών Μέσης διεξάγονται σε εργάσιμο χρόνο, το Σεπτέμβριο 2010. Όλα τα σεμινάρια είναι μονοήμερα και σε αυτά οι Διευθυντές ενημερώνονται:

- (α) για τα χαρακτηριστικά των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, τον τρόπο διαχείρισής τους (φιλοσοφία, σκοπός, περιεχόμενο, μεθοδολογία, αξιολόγηση), τον τρόπο με τον οποίο η εφαρμογή τους επηρεάζει τη λειτουργία των σχολικών μονάδων και τον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθεί η σταδιακή εισαγωγή των νέων

- Αναλυτικών Προγραμμάτων, στις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης,
- (β) για τη νέα δομή και τα νέα ωρολόγια προγράμματα Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (φιλοσοφία, σκοποί και στόχοι) και
 - (γ) για τον τρόπο με τον οποίο υλοποιείται το πρόγραμμα επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών το οποίο καλούνται να σπηρίξουν.

Β΄ ΦΑΣΗ

1. Επιμόρφωση Επιθεωρητών και Υποστηρικτών

Η Β΄ Φάση του Προγράμματος Επιμόρφωσης, απευθύνεται στους Επιθεωρητές και Υποστηρικτές και διεξάγεται σε εργάσιμο χρόνο (8:30π.μ. - 1:00μ.μ.) σε τρεις περιόδους περιλαμβάνοντας, τρία ή και λιγότερα σεμινάρια ανάλογα με τις ανάγκες κάθε γνωστικού αντικειμένου.

Οι Επιθεωρητές Μέσης παρακολουθούν τα σεμινάρια σύμφωνα με τις ειδικότητές τους. Οι Επιθεωρητές Δημοτικής παρακολουθούν την επιμόρφωση της ομάδας του γνωστικού αντικειμένου της επιλογής τους. Οι Υποστηρικτές κάθε βαθμίδας παρακολουθούν τα σεμινάρια σύμφωνα με το γνωστικό τους αντικείμενο. Κάθε ομάδα παρακολουθεί από ένα έως τρία τετράωρα σεμινάρια (ανάλογα με τις ανάγκες του γνωστικού αντικειμένου) σχετικά με το νέο Πρόγραμμα Σπουδών του γνωστικού τους αντικειμένου.

Με βάση τον πιο πάνω σχεδιασμό τα σεμινάρια για τους Επιθεωρητές και Υποστηρικτές Μέσης και Δημοτικής εκπαίδευσης διεξάγονται την περίοδο Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου 2010. Κατά τη διάρκεια των σεμιναρίων αυτών κάθε Επιθεωρητής και Υποστηρικτής:

- (α) γνωρίζει τον υπεύθυνο για το γνωστικό του αντικείμενο Επιμορφωτή,
- (β) ενημερώνεται, από τον Επιμορφωτή, για τα καινούργια στοιχεία που εισάγονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του γνωστικού του αντικειμένου και
- (γ) ενημερώνεται, από τον Επιμορφωτή, για τη διασύνδεσή του Προγράμματος Σπουδών του γνωστικού του αντικειμένου με τις γενικές αρχές των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων (ανθρώπινο και δημοκρατικό σχολείο, επαρκές και συνεκτικό σώμα γνώσεων, ανάπτυξη στάσεων και συμπεριφορών που διακρίνουν το δημοκρατικό πολίτη και κομβικές ιδιότητες, ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται στην κοινωνία του 21ου αιώνα).

Στόχος των σεμιναρίων αυτών είναι: (α) η ενημέρωση και ενίσχυση των γνώσεων των Επιθεωρητών και Υποστηρικτών σε θέματα σχετικά με τα νέα Προγράμματα Σπουδών, (β) μια πρώτη αξιολόγηση της δουλειάς που θα έχει ετοιμαστεί από τους Υποστη-

ρικές σχετικά με την αξιολόγηση και ενίσχυση του εκπαιδευτικού υλικού με βάση τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα και (γ) η ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ Επιθεωρητών, Υποστηρικτών και Επιμορφωτών με στόχο την ετοιμασία διαφόρων διδακτικών προτάσεων για τις θεματικές ενότητες των νέων Προγραμμάτων Σπουδών.

2. Καθήκοντα Υποστηρικτών

I. Κατά τη διάρκεια της χρονιάς, οι Υποστηρικτές σε συνεργασία με τους Επιθεωρητές επισκέπτονται συστηματικά τα σχολεία που ανέλαβαν και συμβάλλουν στην παραπέρα επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών, μέσω της άσκησης συμβουλευτικού έργου.

II. Αξιολογούν το υφιστάμενο εκπαιδευτικό υλικό και παράγουν νέο διδακτικό/ εκπαιδευτικό υλικό, συμβατό με τη φιλοσοφία των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων ακολουθώντας την εξής διαδικασία:

1. Χαρτογράφηση του διδακτικού/ εκπαιδευτικού υλικού:

- διδακτικά βιβλία του Οργανισμού Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων (Ο.Ε.Δ.Β.) και Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων (Υ.Α.Π.) (βιβλίο μαθητή, εκπαιδευτικού, τετράδια εργασιών, βιβλία αναφοράς όπως π.χ. λεξικά ή άλλα)
- σχέδια μαθήματος ή ότι άλλο σχετικό με το μάθημα βρίσκεται στις ιστοσελίδες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και της Υ.Α.Π.
- λογισμικά ή οποιοδήποτε άλλο ψηφιακό υλικό έχει κατασκευαστεί
- παραγωγές του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου οι οποίες βρίσκονται στη διάθεση των σχολείων
- οτιδήποτε άλλο σχετικό με το μάθημα υπάρχει και χρησιμοποιείται στη διδασκαλία (ή ενδεχομένως ενώ είναι στη διάθεση των σχολείων δεν αξιοποιείται).

2. Αξιολόγηση του υλικού που συγκεντρώθηκε και καταγράφηκε με κριτήριο τη συμβατότητά του με τα νέα Προγράμματα Σπουδών.

3. Αντιστοίχιση του υλικού στις τάξεις που μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Γ΄ ΦΑΣΗ

Επιμόρφωση Μάχιμων Εκπαιδευτικών

Η Γ΄ Φάση της επιμόρφωσης διεξάγεται σε εργάσιμο χρόνο (8:30π.μ. - 1:00μ.μ.) και σε αυτή συμμετέχει, για κάθε γνωστικό αντικείμενο, ένας Εκπαιδευτικός από κάθε σχολείο. Στα πλαίσια αυτής της φάσης κάθε Εκπαιδευτικός που συμμετέχει παρακολουθεί τρία τετράωρα σεμινάρια σχετικά με το περιεχόμενο του νέου Προγράμματος Σπουδών του γνωστικού του αντικειμένου.

Για τα Γυμνάσια η Γ΄ Φάση του Προγράμματος Επιμόρφωσης διεξάγεται σε τρεις περιόδους (Νοέμβριο 2010 μέχρι Φεβρουάριο 2011) και περιλαμβάνει δεκαεπτά γνωστικά αντικείμενα. Για τα Δημοτικά η Γ΄ Φάση του Προγράμματος διεξάγεται επίσης σε τρεις περιόδους (Νοέμβριος 2010 - Φεβρουάριος 2011) και περιλαμβάνει έξι γνωστικά αντικείμενα.

Στο πλαίσιο των πιο πάνω σεμιναρίων αναμένεται ότι κάθε Εκπαιδευτικός:

- (α) γνωρίζει τον υπεύθυνο για το γνωστικό του αντικείμενο Επιμορφωτή από τον οποίο ενημερώνεται για τα χαρακτηριστικά των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων, τον τρόπο διαχείρισής τους (φιλοσοφία, σκοπός, περιεχόμενο, μεθοδολογία, αξιολόγηση) και τον τρόπο με τον οποίο η εφαρμογή τους επηρεάζει τη λειτουργία των σχολικών μονάδων,
- (β) ενημερώνεται, από τον Επιμορφωτή, για τα καινούργια στοιχεία που εισάγονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του γνωστικού του αντικειμένου και
- (γ) ενημερώνεται, από τον Επιμορφωτή, για τη διασύνδεση του Προγράμματος Σπουδών του γνωστικού του αντικειμένου με τις γενικές αρχές των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων (ανθρώπινο και δημοκρατικό σχολείο, επαρκές και συνεκτικό σώμα γνώσεων, ανάπτυξη στάσεων και συμπεριφορών που διακρίνουν το δημοκρατικό πολίτη και κομβικές ιδιότητες, ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται στην κοινωνία του 21ου αιώνα).

Την παρουσίαση των θεμάτων των πιο πάνω σεμιναρίων αναλαμβάνουν Επιμορφωτές και όπου είναι δυνατόν Πανεπιστημιακοί που συμμετείχαν στις επιτροπές διαμόρφωσης των νέων Προγραμμάτων Σπουδών των διαφόρων γνωστικών αντικειμένων σε συνεργασία με τους Υποστηρικτές.

Στόχος των σεμιναρίων αυτών είναι να αντιληφθούν οι Εκπαιδευτικοί τα καινούργια στοιχεία του Α.Π. και των Προγραμμάτων Σπουδών των διαφόρων μαθημάτων (αρχές, περιεχόμενο, μέθοδοι), να τα εγκολπωθούν και να τα υιοθετήσουν άμεσα στη διδακτική πρακτική τους στα σχολεία που υπηρετούν. Παράλληλα να ενημερωθούν για τον τρόπο με τον οποίο θα έχει διαμορφωθεί το εκπαιδευτικό υλικό με βάση τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα.

Μεταξύ των τριών περιόδων της επιμόρφωσης οι Υποστηρικτές επισκέπτονται διάφορες σχολικές μονάδες με στόχο την προώθηση βιωματικών μορφών επιμόρφωσης εντός των σχολικών μονάδων.

Για όσα γνωστικά αντικείμενα δεν διοργανώνονται σεμινάρια, αναμένεται να προγραμματιστούν συνέδρια και ημερίδες σε επαρχιακό επίπεδο από τους Επιθεωρητές και τους Υποστηρικτές στα οποία, όπου υπάρχει η δυνατότητα, καλούνται, ως εισηγητές, Πανεπιστημιακοί που συμμετείχαν στις επιτροπές διαμόρφωσης των νέων Προγραμμάτων Σπουδών.

Δ΄ Φάση

Η Δ΄ Φάση του Προγράμματος Επιμόρφωσης αποσκοπεί στη γενική ενημέρωση όλων των Εκπαιδευτικών, Δημοτικών Σχολείων και Γυμνασίων, που δεν έχουν την ευκαιρία να λάβουν μέρος στη Γ΄ Φάση της επιμόρφωσης. Μέσα από τις δράσεις που αναπτύσσονται στα πλαίσια της τελευταίας φάσης της επιμόρφωσης, επιδιώκεται όπως όλοι οι Εκπαιδευτικοί έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν γενικά τη φιλοσοφία, τους βασικούς άξονες και τη μεθοδολογία των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων καθώς και την πορεία εισαγωγής τους. Η Δ΄ Φάση της επιμόρφωσης διεξάγεται καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2010-2011 αφού προσαρμοστεί στα πλαίσια των θεσμοθετημένων δράσεων που αναπτύσσουν οι Διευθύνσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και οι οποίες αποσκοπούν στην επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών.

ΜΕΡΟΣ

ΜΕΡΟΣ Γ´

ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ, ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ, ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΕ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΑ

Η εισαγωγή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων στα δημόσια σχολεία της Κύπρου θα πραγματοποιηθεί κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012. Ωστόσο, την Άνοιξη του 2011 θα πραγματοποιηθεί μικρής κλίμακας, ελεγχόμενη εφαρμογή, συγκεκριμένων θεματικών περιοχών των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων. Στόχος της εφαρμογής είναι η εξοικείωση των σχολείων με τις αρχές και τη φιλοσοφία των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων και η ελεγχόμενη και ομαλή εισαγωγή τους. Η μικρής κλίμακας εφαρμογή θα διεξαχθεί κατά την περίοδο 3 Μαρτίου 2011 μέχρι 13 Μαΐου 2011.

Από κάθε Δημοτικό Σχολείο θα επιλεγεί ένας Εκπαιδευτικός για ένα συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο (στο οποίο έχει επιμορφωθεί), έτσι ώστε σε κάθε σχολική μονάδα να γίνει εφαρμογή μιας θεματικής περιοχής στο αντικείμενο αυτό.

Από κάθε Γυμνάσιο θα επιλεγούν δύο Εκπαιδευτικοί για δύο διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα (στα οποία έχουν επιμορφωθεί), έτσι ώστε σε κάθε σχολική μονάδα να γίνει εφαρμογή δύο θεματικών περιοχών στα δύο αυτά αντικείμενα.

Οι Εκπαιδευτικοί που θα συμμετέχουν θα παρακολουθήσουν τρία σεμινάρια σε εργάσιμο χρόνο (8:30π.μ. – 1:00π.μ.) κατά τη διάρκεια των οποίων σε συνεργασία με τον υπεύθυνο Επιμορφωτή, τους Επιθεωρητές και τους Υποστηρικτές θα επιλέξουν, θα σχεδιάσουν, θα διδάξουν στην τάξη τους μια διδακτική ενότητα με βάση τη φιλοσοφία των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων και στη συνέχεια θα αξιολογήσουν το αποτέλεσμα. Στα σεμινάρια αυτά θα συμμετέχουν ενεργά και οι Υποστηρικτές κάθε γνωστικού αντικείμενου οι οποίοι θα στηρίζουν τους Εκπαιδευτικούς στη διαδικασία εφαρμογής πτυχών των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ των σεμιναρίων και θα έχουν τακτική επαφή με τον Επιμορφωτή για ανατροφοδότηση και επίλυση προβλημάτων.

Από τα τρία σεμινάρια αναμένονται τα εξής:

Πρώτο σεμινάριο:

Οι μάχιμοι εκπαιδευτικοί σε συνεργασία με τον Επιμορφωτή και τους Υποστηρικτές θα επιλέξουν μια από τις θεματικές περιοχές (ή ενότητες) του νέου Προγράμματος Σπουδών του γνωστικού τους αντικείμενου, για την οποία θα αρχίσουν να σχεδιάζουν μια διδακτική πρόταση στη βάση των αρχών που δίδουν τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα.

Δεύτερο σεμινάριο:

Οι μάχιμοι Εκπαιδευτικοί θα ολοκληρώσουν σε συνεργασία με τον Επιμορφωτή και τους Υποστηρικτές του γνωστικού τους αντικείμενου τη διδακτική πρόταση, βελτιώνοντάς την και οριστικοποιώντας την. Οι βελτιώσεις θα γίνουν με γνώμονα τις βασικές αρχές και τη φιλοσοφία των νέων Προγραμμάτων Σπουδών (π.χ. διαφοροποίηση διδασκαλίας, βιωματικές μορφές μάθησης, συνεργατική μάθηση).

Στόχοι του δεύτερου σεμιναρίου είναι:

- (α) να ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός της διδακτικής πρότασης από τους μάχιμους Εκπαιδευτικούς σε συνεργασία με τον Επιμορφωτή και τους Υποστηρικτές,
- (β) να πάρουν οι μάχιμοι Εκπαιδευτικοί την κατάλληλη ανατροφοδότηση για ζητήματα που απορρέουν από την πρακτική εφαρμογή της διαδικασίας του «μπολιάσματος» στις σχολικές τους μονάδες,
- (γ) να ενημερωθούν οι μάχιμοι Εκπαιδευτικοί για άλλα ζητήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή των νέων Προγραμμάτων Σπουδών και
- (δ) να συντονιστούν οι μάχιμοι Εκπαιδευτικοί με τους Υποστηρικτές για την εφαρμογή της διδακτικής τους πρότασης και να επιλύσουν προβλήματα που τυχόν να προκύψουν από τη διαδικασία.

Με το τέλος του δεύτερου σεμιναρίου αναμένεται ότι οι Εκπαιδευτικοί θα είναι σε θέση να εφαρμόσουν στην πράξη τη διδακτική πρόταση που ετοίμασαν στα σχολεία τους. Το μάθημα θα είναι δειγματικό και όπου χρειαστεί σε συνδιδασκαλία με τον Υποστηρικτή.

Τρίτο σεμινάριο:

Στο τελευταίο σεμινάριο, στο οποίο θα συμμετέχουν οι μάχιμοι Εκπαιδευτικοί, οι Επιμορφωτές και οι Υποστηρικτές των γνωστικών αντικειμένων:

- (α) οι μάχιμοι Εκπαιδευτικοί θα παρουσιάσουν τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από τη διδασκαλία της θεματικής περιοχής που επέλεξαν,
- (β) θα γίνει συζήτηση και ανάλυση των ζητημάτων που προέκυψαν κατά τη διδασκαλία και
- (γ) θα γίνει παρουσίαση και ανάλυση, εκ μέρους του Επιμορφωτή των «υποστηρικτικών», αποτελεσματικών διδακτικών πρακτικών όπως προκύπτουν μέσα από την εφαρμογή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων (οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, διαφοροποίηση της διδασκαλίας, χειρισμός κατ' οίκον εργασίας, εφαρμογή αποτελεσματικών προσεγγίσεων και διαδικασιών μάθησης, παραγωγή και αξιοποίηση εκπαιδευτικού/ διδακτικού υλικού από τον ίδιο τον Εκπαιδευτικό, αξιολόγηση επίτευξης των στόχων, κλπ).

Σημειώνεται ότι στη χρονική περίοδο που μεσολαβεί μεταξύ των τριών σεμιναρίων, οι μάχιμοι Εκπαιδευτικοί (καθ' όλη τη διάρκεια του σχεδιασμού, της ετοιμασίας και της επεξεργασίας της θεματικής ενότητας που θα διδάξουν) θα τυγχάνουν στήριξης από τους Υποστηρικτές οι οποίοι θα επισκέπτονται τις σχολικές μονάδες.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2010

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ